Denizcilik bahisleri

Uzakşark denizlerinde

Bir harb koptuğu takdirde Japon donanması Sovyet filosuna karşı bariz bir hâkimiyete malik olacaktır

Yazan: **Abidin Daver**

Uzakşark karışıyor. Japonya harekete geçmiştir. Şimdilik Fransız Hindiçinî müstemlekesini işgal ediyor. Buradaki deniz ve hava üslerine yerleştikten sonra eski ismile Siyam, yeni adile Tayland olan memleketi de ayni suretle işgal etmesi muhtemeldir. Böylece Japonya, Ohotsk ve Japon denizleri ile şarkî Çin denizinden cenubî Çin denizine kadar, Asyanın şark kıyılarını saran bütün denizlere hâkim olacaktır. Siyamın toprakları, Kra berzahından itibaren Malaka yarımadasının İngilizlere aid kısmına uzandığı için, Japonlar, Singapurun ve Malaka boğazının garbında Bengale körfezine ve Hind Okyanusuna - hiç olmazsa - karadan ve havadan uzanmış bulunacaklardır. Bu vaziyet Singapur için büyük bir tehdid ve tehlikedir.

Bugünkü renkli haritamız, Hindiçinî mıntakasına değil, daha şimale aiddir; ve Japonya ile Sovyet Rusyanın Uzakşarktaki arazisini göstermektedir. Harita, şimalde Ohotsk denizinden başlıyarak Kamçatka yarımadasını, Japon adalarını, Şanghay cenubuna kadar olan yerleri ihtiva ettiği için, bu yazı da bir Japon - Sovyet harbi vukuunda, bu mıntakada vukuu muhtemel deniz harekâtını mücmel ve muhtasar bir surette tetkik maksadile yazılmıştır.

***

Vaziyet yalnız bir Japon - Sovyet harbi bakımından tetkik edilince Japon deniz kuvvetleri, hiç bir mukayese yapılamıyacak ve nispet kabul etmiyecek kadar büyük bir üstünlüğe sahibdirler. Japon donanması muhakkak olarak şu gemilerden müteşekkildir:

9 zırhlı, 6 tayyare gemisi, 7 deniz tayyare ana gemisi, 12 ağır kruvazör, 25 hafif kruvazör, 112 muhrib, 12 torpidobot, 60 denizaltı gemisi. 1940 başında yapılmakta olan ve bir kısmı şimdi ikmal edilmiş bulunan Japon gemileri de şunlardır: 3 veya 4 zırhlı, 2 harb zırhlısı, 2 tayyare gemisi, 1 deniz tayyare ana gemisi, 10 muhrib, 10 denizaltı. Japonların deniz yıllıklarına geçmemiş, gizli gizli yapmış oldukları gemiler de mevcud olsa gerektir.

Buna mukabil Sovyetlerin Uzakşarktaki filosu, tamamile bir müdafaa filosu olmak üzere takriben, 3 yeni muhrib, 2 - 3 yeni torpidobot, 50 - 60 denizaltı gemisi, Sahalin adası karşısında denize dökülen Amur nehrindeki bir düzine kadar eski gambot ile 2 yeni gambot, 30 kadar muhtelif tip ve sür'atte hücumbotu, 2 büyük mayn gemisi, 12 mayn tarayıcı ve 4 büyük müteaddid küçük buz kırandan mürekkebdir.

Uzakşarktaki Kızıldonanmanın bu zâfına mukabil gerek donanmaya, gerek kara ordusuna bağlı hava kuvvetleri mühim bir yekûna baliğ olmaktadır ve burada coğrafî vaziyet hava - deniz harbi yapmağa çok müsaiddir.

***

Deniz hakimiyeti tamamile Japonların elinde olunca, Uzakşarkta Japonlarla Ruslar arasında geçen Rus - Japon harbinde olduğu gibi Çuşima deniz muharebesine benzer büyük çarpışmalar vukuu beklenemez. Japon donanması, tayyare gemilerinin refakatinde olarak bütün bu denizlerde istediği gibi dolaşacaktır. Harekât ana hatları itibarile Akdenizdeki İngiliz - İtalyan deniz kuvvetleri arasındaki çarpışmıya benziyecektir; yani bir hava - deniz harbi olacaktır. Şu farkla ki Sovyetler, İtalyanlarınki gibi kuvvetli ve büyük bir donanmaya da malik değildirler. Kızıldonanma, en ziyade denizaltı gemilerile Japon donanmasına ve Japon askerî nakliyatı ile deniz ticaretine darbeler indirmeğe çalışacaktır.

Donanmaya ve kara ordusuna mensub Sovyet hava kuvvetleri, büyük bir taarruz ruhu ile sevk ve idare edildikleri takdirde, Japon deniz kuvvetlerine, bilhassa Japon adalarına karşı müessir bir harb yapabilirler. Deniz eyaleti denilen ve Sahalin adası ile şimalî Japon adalarının karşısında bulunan Sovyet topraklarındaki hava meydanlarından bir çok Japon şehir ve limanlarını dövmek mümkündür. Bu adalardan Hokkaido ile Rus arazisi arasındaki mesafe 300 - 500 kilometreden ibarettir. Alman kaynaklarına göre Kızılordunun, Japon - Sovyet münasebetlerinin en fena gittiği 1937 senesinde Uzakşarkta 900 - 1000 kadar tayyareleri vardı. Bunların 100 tanesi ağır bombardıman tayyaresi idi. Bu tayyarelerin denizaltı gemilerinin de yardımile Vladivostok harb limanına ve müstahkem mevkiine tevcih edilecek Japon donanması taarruzlarına karşı şiddetli bir müdafaa yaptıktan başka, Japon adalarına ve bu adalardan Asya kıyılarına nakliyat yapan Japon vapurlarına da hücum etmeleri mümkündür. Böylece Asyadaki Japon ordusunun muvasala hatları, Sovyet denizaltıları ile tayyareleri tarafından tehdid edilebilir. Sovyet deniz ve hava kuvvetleri, Japonyanın iaşesi üzerinde de müessir olabilirler. Çünkü, Japon milletinin karnını doyuran maddelerin dörtte birini teşkil eden balığın büyük bir kısmı Ohotsk denizinde, Rus kara sularında tutulur. Harb halinde Amur nehrinden ve Ohotsk denizi kıyılarından harekete geçecek küçük Sovyet harb gemileri ile denizaltıları ve tayyareleri, Japonların buralarda balık tutmalarına mâni olurlar. Yalnız buradaki Rus deniz kuvvetleri için büyük bir mahzur vardır ki o da hatta Vladivostoktan itibaren şimale doğru bütün Rus liman ve kıyılarının, senenin büyük bir kısmında buz tutmasıdır.

Bir harb halinde Japonlar, Kamçatka ile Vladivostok arasındaki sahayi kara, deniz ve hava ordularının işbirliğile zaptetmeğe çalışacaklardır. Çünkü Japonyanın ve Japon denizinden geçen muvasala hatlarının emniyeti bakımından Sovyetlerin Deniz Eyaleti son derece tehlikelidir. Bu eyaletin istilâsında ve müdafaasında iki taraf deniz ve hava kuvvetleri büyük rol oynıyacaklardır. Bu arada Vladivostok harb limanının ve müstahkem mevkiinin vazifesi pek mühim olacaktır.

ABİDİN DAVER

Çocuk kampları ay sonunda kapanıyor

Maarif müdürlüğü tarafından, Bartında ve İstanbulda açılan çocuk kampları bu ay sonunda kapanacaktır. Bartın kamplarında 230, İstanbul kamplarında ise 401 talebe bulunmaktadır. Bartın kamplarında bulunan talebeleri getirmek üzere, Maarif müdür muavinlerinden Şevki ve Mansur dün Zonguldağa hareket etmişlerdir.

Kısa Haberler

★ Şehrimizde bulunan Alman ticaret heyeti azaları dün de Ticaret Ofisini ziyaretle Ofis Umum müdürile görüşmüşlerdir.

★ Ticaret Ofisi Umum müdürü Ahmed Cemil Conk bu akşam Ankaraya gidecektir. Umum müdür Ankarada Ofise aid muhtelif işleri takib edecektir.

★ Bu defa tevziine başlanan lâstikler kamyonet lâstiğidir ve Vilâyet emrine bundan ancak otuz tane verilmiştir.

★ Ağustos ayının başından itibaren vilâyet dahilindeki kazalarda hayvan sergileri açılacaktır. Bu sene sekiz kazada sergi açılacak ve cins hayvanlara ikramiye verilecektir.

★ Maarif müdürü Tevfik Kut bir ay mezuniyet almıştır. Bu müddet zarfında Tevfik Kuta, müdür muavini Faik Öz vekâlet edecektir.

Şehir haberleri

Bir duvar işçisi

Esrarengiz bir şekilde ortadan kayboldu

Duvar ve beton ustası Kayserili Ömer Kadıoğlunun, bir buçuk aydanberi ortadan kaybolduğu karısı Besime tarafından vaki müracaatten anlaşılmış ve gösterdiği endişe üzerine, zabıta bu adamın izini aramağa başlamıştır.

Müracaate göre, Aksarayda Babahasan mahallesinde Babahasan sokağında 12 No.lı evde oturan 37 yaşındaki işçi Kayserili Ömer, kayboluşundan bir müddet evvel, Küçükyalıda bir köşke aid inşaatta çalışmış ve bu işten 650 lira almıştır. Bundan sonra ortadan kaybolan işçinin görünmediği, üzerinde o işten aldığı para bulunduğu ileri sürülmekte ve parasına tamaan öldürülmüş olmasından endişe edilmektedir.

Karısı tarafından yaralanan polis komiseri öldü

Geçenlerde karısı İffet tarafından bıçakla bacağından yaralanan Pangaltı komiser muavini Talât Uçkun, dün Beyoğlu Belediye hastanesinde ölmüştür. Adliye hekimi Enver Karan, ölüm sebebinin Morğda otopsi yapılarak tayinine lüzum görmüştür.

Asker ailelerine yardım

Asker ailelerine yardım için lüzumu olan 175,000 liraya mukabil Hususî Muhasebenin elinde 80,000 lira vardır. Bu para kısmen en muhtaclara verilecektir. Fakat yeni kanunun tatbikı için daha iki aylık bir zaman lâzımdır. Bu münasebetle İstanbul Belediyesi Maliye Vekâletine müracaatle bu işe sarfedilmek ve bilâhare ödenmek üzere avans istemiştir.

Bir ahlâksızlık

Galata Belediye tahsil memuru İbrahim yardımcı asker ailelerine yardım parası tahsilâtından 550 lirayı makbuz dip koçanlarına az, mükellefe verdiği kısma ise aldığı parayı tam yazmak suretile zimmetine geçirdiği anlaşılarak hakkında takibata girişilmiştir.

İngilizce kursları

Lise ve orta mekteb ingilizce muallimleri için biri Ankarada, diğeri İstanbulda iki kurs açılacağını yazmıştık. Ankaradaki kurs kız lisesinde açılmıştır. İstanbul kursu 7 ağustosta Galatasaray lisesinde başlıyacaktır.

Fikirler

Bugünkü milletler ve ruhî haletleri

Yazan: **Profesör M. Şekib Tunc**

Daha Ortazamanda başlayıp en müsaid şartlarını Yenizamanda bularak inkişaf eden içtimaî ve siyasî hareketlerin başında milletlerin birlik ve taazzuvlarını, yapılarını vücude getiren amiller bakımından, tahakkuk ettirmeğe çalışmaları görülür. Sadece bir kıt'aya veya onun bir parçasına inhisar etmiyerek cihanşümul bir mahiyet alan bu çalışmaların daha küçük ve sık nüfuslu Avrupa kıt'asında şiddet ve sür'at peyda etmesi millî birliğin sempati ve heyecanlarını, iç ve dış mücadelelerini, ihtilâl ve inkılâblarını da evvelâ bu kıt'ada tahakkuk ettirmiştir. Bugünkü Avrupayı dolduran küçük ve büyük milletlerin mevcudiyeti bunu gösterdiği gibi, ayni şiddet ve şuurda olmamakla beraber, Asyada dahi millî taazzuvlara doğru siyasî ve içtimaî mühim hareketler olmaktadır. Başta Japonya olmak üzere Çin, İran, Hind ve Efganda bu hareketlerin zafer ve mücadeleleri, kısa zaman farklarile, tevali edip durmaktadır. Bu iki dünyanın arasında ve birleştiği bir yerde bulunan Türkiye, coğrafî vaziyeti ve iki medeniyetin çatıştığı bir noktada bulunması itibarile millî birlik ve taazzuvu için yaptığı mücadelelerde yenilmesi çok daha güç zıd şartlara maruz kalmakla beraber nihayet çok daha büyük millî bir birliğe namzed olan ilk taazzuvunu, başta Ataları olmak üzere, geçirdiği tarihî bir imtihanla kazanmak iktidarında olduğunu göstermiştir.

Vâkıa bu suretle umumî ve bir cinsten olunca yani şekilleri belirmemiş, yapıları taazzuv etmemiş kavimler ve bunların kaypak, ekleme ve istikrarsız siyasî camiaları yerine şekilleri belli, yapıları taazzuv etmiş, tabiî istikrarlarını yaratmış milletler vücud bulunca bunları teşkil eden ana unsurlar da müşterek ve umumî olmak iktiza eder.

Dil, ırk, tarih, kültür, milliyet, din ve coğrafya olmak üzere yedi nevide toplanan bu ana unsurları bugünkü milletlerin hepsinde görmemek kabil değildir. Meselenin bu tarzda tahlili, millî yapıları açıkça ayrılmış unsurlar vasıtasile daha iyi ve daha sarih bir surette göstermek içindir. Bu ana unsurların orijinal bir surette birbirlerile kaynaşıp sistemleşmelerilledir ki milletlerde görülen hususiyetler tebarüz eder. Unsurlar arasındaki farklı hususiyetler de bunlara ayrı bir çeşni ve kudret vermeğe sebeb olur.

Bunlardan dil, millî birliklerin mutlak bir âmili olmasa bile hâkim amilidir. Burada dil denince, eski kavimlerde görüldüğü gibi yalnız konuşulup da yazılmak ve tesbit edilmekten korkulan fanî ve esersiz diller değil, zevk, düşünce ve bilgi an'anelerini tesbit etmiş ve bu suretle manevî birlik ve kültürü yaymakta başlıca amil olmuş bugünkü millî diller anlaşılmak lâzım gelir.

Bütün millî diller, lehçelerden birinin siyasî ve edebî bir dil olmağa başlamasile doğmuş, millî taazzuv ve birliğe doğru gittikçe de ona göre taazzuv ve inkişaf etmekten geri kalmamıştır. Millî dillerin hürriyetle inkişafı her şeyden evvel siyasî istiklâle bağlı olduktan sonra muhtelif lehçelerden bu istiklâle nail olanlarda tam manasile millî bir dil olmak iktidarı hepsinden fazla olacaktır. Diğer unsurların tafsilini başka bir yazıya bırakarak zamanımızın taşıdığı tipik ruhî halete bakalım.

Bugünkü milletler tarihin tecrübelerinden istifade etmiş ve ayni zamanda tabiate hâkim olmak idealile çalışmayı an'ane haline getirmiş dinamik ve yaratıcı birlikler olarak temayüz etmekte oldukları için hiç bir noktada duramaz sür'atli değişiklikler içinde akıp gitmekte ve bütün dünyayı beraberlerinde sürüklemek istidadını göstermekte birleşmiş görünmektedirler. Bu itibarla zamanımız dünyası bir milletler müsabakasının azim ve ihtiraslarile çalkanıyor. Diller, ırklar, kültür ve milliyetlerin rekabetleri günden güne artarak şiddet ve vüs'at peyda etmiş bir halde bulunuyor. Ayni zamanda millî şuur gittikçe genişleyerek milletleri teşkil eden ana unsurların hepsinden azamî istifadeler temin etmek üzere bunların üstünlüklerini tahakkuk ettirmeğe, bütün vasıtalarla ve bilhassa bunların en müessiri olan ilim, teknik ve san'atla çalışmayı itiyad etmiş oluyorlar.

Bundan bir asır evvel maziye hasreti ve tabiate hayranlığı temsil eden romantik ruh, bugün ciddî hayatla alâkası olmıyan bir artist kaprisi gibi görülmektedir. Sadece efsaneler ve tarihle beslenmekten zevk alan ve bunlarla doyan nesiller de kalmamıştır. Denebilir ki bugünkü yeni milletlerde yaşayan insanlar için bütün bilgiler intikalî mahiyettedir, bütün sanayi ve bunların maddi münasebetleri değişken ve geçicidir, bunun için umumî hayat kanunları gitgide beklenmedik şeyleri hesaba katmağa mecburdur. Realite şu veya budur tarzında açıkça gösterilebilir gibi değildir. Çünkü mekân, zaman ve madde öyle hürriyetlere kavuşuyor ki bunları evvelden kestirmek mümkün değildir. Harikulâdeliklerle müsbet hareketler şaşılacak surette birbirlerile uzlaşmış, rüyalar hakikate, bedahetler şüpheye münkalib olmuştur.

Bugünün sağlam ve paralı bir adamı, kuş misali, istediği yere bir şimşek sür'atile gidebiliyor, ve gecelerini birbirlerinden yüzlerce kilometre uzaklıkta saray gibi muhteşem otellerde geçirebiliyor, ayni zamanda zevkin her türlüsünü kısa bir zamanda sür'atle tadabiliyor. O halde ki sadece fizyolojik olan hayat bir tarafa bırakılırsa bugünkü ruhî ve içtimaî hayat bir asır evvelki hayatla dahi mukayese edilemiyecek kadar fevkalâdeliklerle dolmuştur. Son yirmi beş sene zarfında ne büyük değişiklikler olduğunu ve beklenmedik ne müthiş iktidarların hazırlanmış bulunduğunu iki senedenberi geçirmekte olduğumuz büyük haile bütün çıplaklığile gösterdi. Maziye ve tarihe kıyasen yapılan muhakeme ve tahminler mütemadiyen maruz kalınan realitelerin istihzalarile karşılandı. Dünü bekleyenlerin çoğu bugünün sürprizlerile şaşkın ve perişan olduklarının farkına varacak bir teemmül anına bile sahib olmadan değişmek mecburiyetinde kaldıklarını gördüler.

Bu öyle bir gidiş ki yaşayarak ve duyarak şahid olduğumuz muazzam tahavvüllerin sür'atle vâki olan inkişafları kalan âdetleri değiştirmek, hayatın ihtiyac ve vasıtalarını başkalaştırmak ve neredeyse mazi ile ruhî hiç bir rabıtası kalmamış insanlar yetiştiren yepyeni bir devir açmak istidadını göstermektedir. Acaba maziden hemen hiç bir şey yaşamıyan ve onda kendi zamanları için hiç bir misal bulamıyacak bir âti mi hazırlanıyor? İhtiraslar, politika ve harbler, örf ve âdetler, sanatlar kovalamacasına değişiyor, ve gittikçe eskilerine benzemekten uzaklaşarak her şeyin yenisi an'anelerin ve bütün eskiliklerin yerini alan bir ehemmiyet kazanıyor. Bilhassa âdet ve fikir inkılâbları birbirlerini sür'atle takib ettikçe ayni zamanda yaşayan nesiller bile birbirlerine karşı anlaşılmaz ve hatta gülünç görünmek, yaşarken ölü sanılmak acılarını tadıyor.

Hele insanlar tarafından kullanılabilir bir hale getirilen fizik ve mekanik kuvvetler ve bunları varmak istedikleri hedeflerin ölçülü isabetleri o kadar sür'atle ve hissolunur bir tarzda artıyor ki terakkinin bu vadideki hamlelerinin muvaffakiyetinden şüphe etmeğe kimsenin mecali kalmamıştır. Fizik ve mekanik kuvvetlerin bu derece artması ayni zamanda bunları istihlâk etmek zaruretlerini doğurarak israfını andıran büyük çapta sarfiyata yol açmış, harb ve sulh gibi her nevi hayat da ayni israf temposunu tutmağa mecbur olmuştur. Bunun için insanlar artık sadece fizyolojik ve manevî kuvvetlerile değil, olanca fizik ve mekanik kuvvetlerinin tahammül kabiliyetlerile yaşamak ve dövüşmek zaruretinde bulunuyor, zevk ve elemler bunların takat hudutlarına kadar devam ediyor.

M. Şekib TUNC

Francala talibleri artıyor

Francala almak üzere raporla müracaat edenlerin sayısı gittikçe artmaktadır. Belediyeye gelen malûmata nazaran yalnız bir günde Kadıköy kazası dahilinde raporla francala alanların sayısı 300 kişi birden artmıştır. Belediye bu müracaatleri karşılıyamamak mecburiyetinde kalacağını hissetmektedir. Vaziyet tetkik edilmektedir.

Yerebatan sarayı

Belediye, Yerebatan sarayının üstündeki eski ahşab binayı yıktırmıştır. Şimdi bu sarayın etrafının tanzimi için bir plân hazırlanmaktadır. Burası yeşil bir saha halinde muhafaza edilecektir.

HEM NALINA HEM MIHINA

Var, kıyas et!

Dünkü gazetelerde çıkan bir Vaşington telgrafı, bize çok garib bir haber getirdi. Amerika Harbiye Nazırının, gazeteciler toplantısında yaptığı beyanata göre, Amerika âyanından Wheeler ordu subayı ve erlerine kartpostallar göndererek Amerikanın harbe girmesine mâni olmalarını istemiştir. Harbiye Nazırı, bu marifet için, «fikrimce bu teşebbüs, eğer ihanet değilse bile, her halde, Amerika aleyhine yapılan bozguncu faaliyete temas eden bir harekettir» diyor.

Gönderilen kartpostallar bir milyon tane imiş ve üzerlerine devlet matbaalarında «devlet hesabına basılmamıştır» damgası vurulmuştur ki, bu da, ayrı bir garabettir.

Cumhur Reisi Ruzvelt, Amerika ordusuna alınan askerlerin bir senelik hizmet müddetinin uzatılmasını isterken harb aleyhtarı ve infirad taraftarı bir âyan azasının orduya bir milyon kart göndermesi ve askerlerden Amerikanın harbe girmesine mâni olmalarını istemesi, Harbiye Nazırının bir «ihanet» değil, bir «bozgunculuk» telâkki etmesi cidden şaşılacak bir müsamahakârlıktır. Eğer Stimson kelime oyunu yapmak istemiyorsa, bu hâdisede «bozgunculuk» la «ihanet» arasında, büyük bir fark yoktur; çünkü bu çeşid bir bozgunculuğun sonu ihanettir.

Ordu müsellâh bir kuvvettir; onun askerlerine hitab ederek devletin harbe girmesine mâni olunur, demek meşru devlet kuvvetlerine isyan ediniz, demenin bir başka türlüsüdür. Amerikan askerleri, Amerikanın harbe girmesine nasıl mâni olabilirler?

Bunun iki şekli tasavvur olunabilir: Ya kendilerine verilen emirlere itaat etmemekle, yahud da bir askerî hükûmet darbesi yaparak harb aleyhtarı başka bir icra kuvvetini hükûmetin başına geçirmekle...

Amerika askerlerinin, kazan kaldırıp Topkapı sarayını basan Yeniçeriler gibi «İstemezük!» naralarile Vaşingtondaki Beyaz Sarayı sarmalarını istiyen bu Amerikan âyanının yaptığı şey, bal gibi ihanettir.

Bir memlekette âyan azasından bir adam ortaya çıkar, bir milyon kartpostala, devlet matbaalarında devlet otoritesile alay eder gibi «devlet hesabına basılmamıştır» damgasını vurdurur ve bunları bütün ordu er ve subaylarına gönderir ve bu adama, Harbiye Nazırı sadece «bozguncu» demekle iktifa ederse, bu memleket, Amerika dahi olsa, gene çok garib bir memlekettir ve siyasî hürriyetin bu kadarı, büyük Amerikan demokrasisi için de lüzumundan çok fazla ve tehlikelidir.

Geçen Büyük Harbde, Avrupaya gönderilen iki milyon kişilik Amerikan ordusu birliklerinde 40 - 50 bin dahilî istihbarat memuru, yani hafiye bulunduğunu Amerikan gizli istihbarat ve casusluk teşkilâtına dair gene bir Amerikan istihbarat subayının yazdığı kitabda okuduğum zaman şaşakalmıştım. Şimdi âyandan Wheeler'e karşı gösterilen sonsuz müsamaha üzerinedir ki, o 40 - 50 bin kişilik hafiye ordusunun bu çeşid bozguncularla uğraşmak için teşkil edildiğini anlıyabildim.

Harb aleyhtarlarının bu kadar gemi azıya almalarına ses çıkarmıyan Amerikanın, artık ne zaman harbe gireceğini, merhum arkadaşımız Agâhın gazetemizde açtığı bir sütuna koyduğu şu başlıkla tayin etmekten kendimi alamıyorum:

— Var, kıyas et!

Leylei Regaib

İstanbul Müftiliğinden:

26 temmuz 941 cumartesi günü receb ayının birine musadif olduğundan önümüzdeki perşembe günü akşamı (cuma gecesi) Leylei Reğaib olduğu ilân olunur.

HAFTANIN ŞAKALARI

Örümcek ağından çorab - Gene define bahsi - Kadın berberlerin imtihanı

Yazan: **BURHAN FELEK**

Örümcek ağından çorab

Nadiren elimize gelen Fransız gazetelerinden birisi garib bir haber veriyor: Madagaskarda yetişen bir nevi örümceğin ağından ipek yapmaya başlamışlar. (Nephila Madagascarensis) adındaki bu örümceğin yüz tanesini bizim para ile 50 paraya topluyorlarmış. Hatta bir Fransız müstemlekesi olan bu büyük adanın merkezi Tananariv şehrinde bu iş için açılan mekteb, ayda 25-30 bin örümcek satın almakta ve bunları hususî salonlarında envai türlü böceklerle besleyerek yetiştirip topladığı ağlardan ipek istihsal etmekte imiş.

Bu ipekten ne yapılacağını sormayınız; kadın çorabı. E azizim! Yani bu hatunlardan da kimseye, hatta örümceklere bile rahat kalmadı.

Biçare ipekböceğinin çektiği yetmiyormuş gibi şimdi -daha ince telli bir madde veren- örümceklere musallat oldular.

Zaten dikkat ederseniz kadınların süs ve giyinmeleri yüzünden tecavüze uğramamış hayvan pek azdır; yılan bile ellerinden kurtulmuş değildir. Derisini yüzer, çanta, kundura yaparlar.

Kürkleri için postlu hayvanları, derileri için zâhifeleri, balıkları, filleri, gergedanları, hatta dişleri için balinaları rahat bırakmamaktadırlar.

Bütün bunları görünce, kadınların en büyüğünden en küçüğüne kadar bütün hayvanlardan ve böceklerden niçin korktuklarını anlamak kolaylaşıyor: Kadınlar muhtelif heves ve zevkleri için bütün hayvanların canlarına kıyıldığından dolayı bunlar tarafından bir intikamdan korkmakta ve ondan dolayı en küçük haşereyi görünce ejder görmüş gibi vaveylâ koparmaktadırlar. Lâkin bu böcek ve hayvanların dili olsa da konuşsalar, onlar da kadınlardan korktuklarını söylemiyecekler mi dersiniz?

Şimdi örümcek ağından çorab, sıçan tüyünden manto, deve derisinden eldiven, kuş sütünden krem... Bakalım neye varacağız? Sürünün bayanlar sürünün! Lâvantaları, kokuları!

Gene define bahsi

Sürpagob hafriyatı devam ediyor. Orada çıkacağı kuvvetle umulan altınlardan hâlâ eser yok!

Nevmid olmaya gelmez. Eline her kazma alan bir küp altın bulsaydı, kazmalar altından yapılırdı. Uğraşmak lâzım; kazmak lâzım; aramak lâzım.

Bu kazmalar faydalı şeylerdir. Bunların içinde yalnız bir tek tehlikelisi vardır: O da başkasının çukurunu kazmak. Bunu yapanlardan ekserisinin kazdığı çukura kendi düştüğü tevarih kitablarında yazılıdır.

Sürpagobda defineler bulunmakta gecikdikçe muhtelif mütehassıslar bu hususta hizmetlerini arzetmektedirler. Bir rivayete göre bir Rus profesör, elindeki bir nevi aletle definenin yerini keşfetmeye çalışıyormuş. Gülmeyiniz! Böyle adamlar vardır. Hatta su membalarını keşfetmekte hususî kabiliyetleri olan birtakım adamlar var. Ellerinde tuttukları deyneğin hareketine göre toprak altındaki suları keşfeden bu adamlardan define bulmak hususunda istifade edilmek istendiği vakidir. Hatta bir büyük tahlisiye şirketinin bile bunlardan istifadeyi düşünmüş olduğunu okumuştum. Bilmem hangi sebeble galiba Manş denizinde 50 milyon kıymetindeki altın hamulesile batmış olan (Egypte) adındaki geminin bu hazinesini denizden çıkarmak için bir büyük şirket teşekkül etmişmiş. Dünyanın en büyük dalgıç kumpanyası olan bir İtalyan şirketine müracaat ederek geminin yerini göstermişler ve taharriyata başlamışlar. Binlerce lira sarfedildiği halde hazine bulunamamış, nihayet böyle deyneklerle keşifler yapan bir Fransız papasını bulmuşlar; sandala koyup geminin battığı tahmin edilen yerlerde elinde değnekle dolaştırmışlar. Lâkin ondan da bir hayır gelmemiş.

Dediğim gibi, define bir garib şeydir. Her istenen zamanda ne bulunur, ne alınır!..

Kadın berberlerin imtihanı

Bir kısım erkeklerin piyasadan çekilmesi üzerine kadınlar berberliğe başladılar.

Pariste, geçen harbden sonra kadın berberler moda olmuştu. Lâkin bilhassa güzeller arasından seçilen bu dişi perukârlar bakayım diye yüzlerini muttasıl oynatan müşterilen çok defa zaten pek usta olmıyan bu hatunların elindeki usturalarla suratları kesildiği ve bunlardan birçoğunun da tıraş olayım derken sakalını bu kadın berberlerin eline verdikleri anlaşıldığı için bu sevdadan vazgeçilmişti. Şimdi «zaman icabı» bu moda tekrar ortaya çıkıyor. Belediye şimdi kadın berberleri imtihana hazırlanıyormuş.

Kadınlar eskidenberi tıraş etmeğe alışık oldukları için imtihana pek lüzum görmem. Zaten bir kısmı tırnak sökmek, bir kısmı saç ve göz boyamak, bir kısmı da kaş yapmakla ötedenberi meşguldüler. Şimdi mesele yalnız erkek tıraşile saç kesmesine mi kalıyor?

Elleri ve dilleri bu tıraşlara alışık olan bayanların pek acemilik göstermiyeceklerinden emin olabiliriz. Yalnız şu vardır ki günleri günlerine uymıyan bu yosmaların akılları ya bir güzel rubaya, yahud bir dilber aktöre gidip de usturanın yordamını kaybederlerse, o esnada belki çehrede bir iki kırmızı çizgi peyda olabilir. Bu kadar kusur ise kadı kızında da bulunur değil mi?

B. FELEK

Küçük hikâye

Nankör

Mükerrem Kâmil Su

Direktör: «Şeflerinin takdirini, arkadaşlarının sevgisini kazanmış bir gencsin, diye, devam etti. Müessesemiz senden memnundur. İçtimaî işlerde, yardım meselelerinde, malî vaziyetine rağmen, ön safta yer almağa çalışırsın. Şu halde niçin ihtiyar babana bakmıyorsun? Bunu, bu nankörlüğü anlamıyorum Cavid. Bundan böyle daha insaflı ve makul davranacağını ümid etmek isterim. Haydi oğlum güle güle...»

Cavid, direktörü selâmlıyarak çıktı. Masasının başına geçtiği zaman içinde müthiş bir öfke vardı. Yüzü sararmış, bakışları bulanmıştı. Önüne bırakılmış olan dosyaları aldı, karıştırdı. Fakat çalışacak halde değildi. Zihni karışmış, içinde bir şey, onun en korktuğu o meş'um şey canlanmıştı. Bu, genc adamın mazisi idi ki, hayatı pahasına dahi olsa ondan kaçıp kurtulmak istediği zamanlar çok olmuştu.

Gayriihtiyarî önüne bir kâğıd çekti. Birdenbire duygularını eline alıveren müthiş bir kuvvete elini de terkederek yazmağa koyuldu:

«Babamdır. Fakat onu tanımak istemiyorum. Çünkü o, yeryüzünde en çok sevdiğim bir insanın katilidir. Genclik rüyalarımı karartan, istikbalime sed çeken müthiş bir adamdır o...

Hayatımız basitti. Başımıza gelen felâket şimdiye kadar görülmemiş, işitilmemiş bir şey değildir. Bilâkis gündelik vak'alardan biri. Fakat «ateş düştüğü yeri yakar.» Onun yoldan çıkması, bizim yolunu bulmuş, bir zamanlar saadeti tanımış hayatımıza meş'um dalgalar getirdi.

Annem, yuvasına kanad geren, ömrünü kocasile çocuğu yolunda harcayan, yumuşak huylu, tatlı ve fedakâr bir kadındı. Babam da o mes'ud günlerde çalışkandı, merddi. Bizleri candan severdi. Namuslu bir tahsildardı. Fakat günün birinde uygunsuz bir kadına tutuldu. Onun yüzünden bizi terketti ve onun elile kumara, içkiye, hırsızlığa alıştı.

Annemin kimsesi yoktu. Haricde çalışacak vaziyette de değildi. İlk günlerde çok şaşırdı. Bir yandan kalb sızısı, bir taraftan hayat mücadelesi onu pek perişan etti. Loş, rütubetli bir odaya taşınmıştık. İlk mektebe gidiyordum, eve hiç bir yardımım dokunmuyordu. Annem beni gıdasız ve tahsilsiz bırakmamak için ağır işlere el uzatmaktan çekinmiyordu. Hizmetçilik etti; bekâr dikişi dikti; çamaşıra, tahtaya gitti. Böyle bir akıbeti asla düşünmediği için acısı fazla idi. Süratle çöküyordu.

Orta mektebe geçtiğim zaman ben de çalışmağa başladım. Ayakkabı boyadım. Simid veya gazete sattım. Alın terile kazanmanın tadını duymakla beraber utancımdan eridiğim zamanlar da çoktu. Sınıf arkadaşlarıma rasladığımda onları görmemezlikten gelmek isterdim. İçlerinde yardım olsun diye gazetelerini benden alanlar, pabuçlarını bana boyatanlar olduğu gibi, karşıma geçerek zalimce eğlenenleri de vardı. Hocalar da halimi biliyorlardı.

Çok çalışıyordum. Merhamet tesirile sınıflarımı geçmemek, arkadaşlarımdan geri kalmamak için bütün kuvvetimi ileriye sürerek kitablarıma, vazifelerime sarılıyordum.

Bir gün babamın hapisaneye düştüğünü haber aldım. Bunu annem çoktan biliyor ve ona yiyecek, sigara, kahve, çay falan taşıyormuş. Bunu öğrenince iki zıd hisle sarsıldığımı hatırladım. Annem niçin böyle hareket ediyordu? Babamı hâlâ sevdiği için mi? O anda gurur tanımıyan böyle bir aşka karşı içimde iğrenme ve isyan kabarıyordu.

Fakat, o, iyi huylu bir insan, merhametli, herkese karşı fedakâr bir kadın olduğu için de bu yardımları yapabilirdi. Eski güzel ve mes'ud günlerin hatırı için çocuğunun babasına bu düşkün zamanında el uzatması sadece bir insanlık vazifesi de olabilirdi. Böyle düşününce annem gözümde bir azize gibi yükseliyordu.

Annem, bütün bu iyiliklerine rağmen, beni babama götürmedi ve yollamadı. Öyle yerlere bir ziyaretçi sıfatile olsun ayak basmamı istemiyor: «Hem bu, baban için de ağır olur» diyordu. Günahının büyüklüğünü elbette ki herkesten fazla, senin karşında hissedecektir.»

İşte böyle... Biz iki bahtsız insan, temelimizin üstünde bir kuvvetle çalışarak, didinerek hem geçindik; hem de beş yıl ona baktık. Güneşin, hürriyetin, mes'ud tabiatin hasretinden başka bir şey duymaması için elimizden geleni yaptık.

Sonunda ne oldu? Hiç!.. O, serbest kaldıktan sonra da gene o sokak kadınının kirli bahtı ardında sürüklendi ve annem kederinden öldü. Artık yapayalnız kalmıştım. İçimde derin bir boşluğun açıldığını, hayatımın bir daha düzelmemek üzere korkunç bir sarsıntıya uğradığını hissediyordum.

Yaşadığım hayatın mahrumiyetlerle dolu safhaları beni küskün, silik bir insan haline sokmuştu. Bedbindim. Genclik denilen o harikulâde mevsimin benim talihime uğramadan geçmekte olduğunu bile hiç bir esef ve hüzün duymadan düşünüyordum. Aylar ve yıllar geçiyordu.

Liseyi bitridikten sonra küçük bir iş buldum. Hayata atıldım. Büyük emeller peşinde koşmağı hatırlamadan, hayale kapılmıyarak ve güzel şeylerin hasretini duymamazlıktan gelerek sade bir şekilde yaşayıp gidiyordum.

Bir gün geldi ki, ben de göğsümün altında duyan ve çırpınan bir kalbin mevcudiyetini hissettim. Güzel, nazlı bir kıza tutuldum. Fakat onunla evlenecek vaziyette miydim? Düşündüm. Çok ince hesablar yaptım. Neticede bu aşka veda etmek lâzım geldiğini anladım. Evet aşka ve her şeye veda etmek lâzımdı. Peki niçin? Hangi seblerle?

Bu sorguların karşısına derhal babamın, yuvasını terkeden, ayyaş ve hırsız babamın hayali dikiliyordu. O, yolunu şaşırmasaydı, bizi yüzüstü bırakarak bir sokak kadınının peşine takılmasaydı her halde bugünkü gibi yaşamıyacak, bugün olduğumdan daha fazla bir şeyler olacaktım. Muvaffak olmamak, iyi bir mevki edinememek için neyim eksikti? Haylaz mıydım? Kâfi bir zekâya malik değil miydim? Maddî, manevî kusurlarım mı vardı?

Düşündükçe, ona karşı bir isyan, bastırılmaz bir kin damarlarımı tutuşturuyordu. Annemin vakitsiz ölümünden ve kendi sefaletimden mes'ul olan o idi. Bir zamanlar nasıl çocukluk dünyamı kararttı, beni alnı yerde dolaşmağa mecbur etti ise, şimdi de bütün istikbalime, aşkımın ve saadetimin karşısına alnının damgasını bir kara siper halinde dikiyordu.

Sevdiğim kızı alamamak için sadece fakirliğim sebeb olsaydı, bahtıma küsmekle kırılan hayatımın yolunda yürümeğe devam ederdim. Fakat mazim kurcalanınca bir hırsız evlâdı olarak ortaya çıkarılmam keyfiyeti meş'umdu.

Eğer ben de ağır bir damganın gölgesini sırtımda taşımamış olsaydım, bahtıma biraz geç gülümseyen bir saadetin tadını şüphesiz herkesten fazla duyar; karıma, eşine az raslanır bir vefa ile bağlanırdım. Babamın anneme çektirdiklerini, benim ona çektirmeme hiç bir suretle imkân olamazdı. Fakat ne çare... Ne oursa olsun ona elimi uzatamazdım. Aşk ve saadet bana memnudu.

İşte böyle ve bu kadar, bay direktör, çalışkan, uysal, ağır başlı ve elinden geldiği kadar cemiyet işlerine yararlı olduğum için beni beğeniyor, hatta seviyorsunuz da... Babama yardım etmeyişim sizi sinirlendiriyor. Şimdi hepsini ve her şeyi öğrendiniz. Beni unutulmaz bir hicrana, uğursuz bir lekeye ebediyen bağlı kılan bir adamı tanımamak istediğim, ona yardım elimi uzatmaktan çekindiğim için hâlâ bana nankör diyecek misiniz?

Nankör, kime ve neye karşı?!».

Cavid kalemi elinden bıraktı. Kaşlarının arası kırıştı. Gözlerinde ve boğazında bir yanma vardı. Süratle kaleme aldığı şeyleri bir solukta parçaladı. Bütün bu şeref kırıcı şeyleri, elem veren bu aile faciasını yabancı birine anlatmağa ne lüzum vardı? Hususî hayatının hesabını vermeğe mecbur muydu?

Ayağa kalktı. Küçük bir kâğıdın üstüne bir şeyler yazdı. Odadan çıktı.

Hızla koridorlardan geçti. Muhasebeye uğradı. Bundan böyle maaşının yarısının kâğıddaki adrese gönderilmesini muhasebe müdüründen rica etti.

SON HABERLER

Siyasî İcmal

Japonyaya karşı iktısadî abluka

Japonyanın Vişi hükûmetile anlaşarak, Hindiçinide üsler almağa muvaffak olması İngiltere ve Amerikada çok fena tesir etti. Bu iki devlet, Japonyaya karşı iktısadî bir abluka tatbikı için tedbirler almağa başladılar.

İktısadî ablukanın Japonya üzerinde tesir edeceği muhakkaktır. Çünkü Japonya, muhtac olduğu bir çok mühim maddeleri haricden tedarik etmektedir. Bunların en mühimmi petroldür ve Japonya muhtac olduğu petrolün en büyük kısmını Amerikadan, Felemenk Hindistanından ve daha başka kaynaklardan alarak, bununla modern harb vasıtalarını işletmektedir. Japonya, petrol derecesinde mühim diğer bir çok maddeleri de haricden tedarik ettiği için onu bu maddelerden mahrum eden bir iktısadî abluka, her halde Japonya üzerinde müessir olur ve bu hareket Japonyanın bu iktısadî ablukayı kırmak için uğraşmasına lüzum gösterir.

Japonya, İngiltere ile Amerikanın kendisine karşı iktısadî bir ablukayı tatbika teşebbüs edeceklerini peşinen tahmin ettiği için her halde ihtiyatlı davranmış ve ona göre hazırlanmıştır. Onun için iktısadî ablukanın Japonya üzerinde birdenbire tesir etmesi beklenmez. Fakat bu tesir, çok geçmeden hissolunacak ve Japonya da ona göre tedbirler almak ıztırarında kalacaktır.

İngiltere ile Amerika bunu bildikleri için iktısadî tedbirler almakla beraber askerî tedbirler almayı da ihmal etmemektedirler. İngiltere, Hindistana, Malaya ve sair yerlere askerî kuvvetler göndermekte ve müsellâh bir mücadeleye girmek için hazırlanmaktadır. Amerika da her şeyden evvel Filipindeki bütün askerî kuvvetleri, doğrudan doğruya emri altına almış ve bu tedbiri diğer hazırlıklarla takviye edeceğini göstermiştir.

Bütün bunların ne olduğu malûmdur ve en mühimmi, Japonyanın, muhtac olduğu maddeleri yetiştiren Felemenk Hindistanını işgale teşebbüs etmek, buralarının kaynaklarını kullanarak İngiltere ile Amerikaya muhtac olmaktan kurtulmaktır.

Yani, Japonya, iktısadî ablukanın tesirini hissettiği gün iki şıktan birini seçmek mecburiyetinde kalacaktır.

Birincisi: Hindiçiniyi terkederek iktısadî ablukanın kaldırılmasını temin etmek.

İkincisi: Hindiçininin işgalinden istifade ederek daha ileri atılmak ve Felemenk Hindistanını işgale teşebbüs etmektir.

Bu şıkların birincisi, Japonyanın ancak âciz bir vaziyete düştüğü zaman çarnaçar kabul edeceği hattı hareketi temsil eder. Japonya kuvvet ve satvetinin en parlak devrini yaşadığı için hiç olmazsa şimdilik bu şıkkı gayrimümkün görmek icab eder.

İkinci şık daha kuvvetle muhtemeldir. Çünkü, Japonya, Hindiçiniye yerleştikten sonra, muhakkak ki, Taylandla anlaşarak ve bir imparatorluk vücude getirmek için Hindiçiniden, Birmanyadan ve Malaydan arazi istiyen Taylandlıları takviye ederek İngiltereye karşı daha tehdid edici bir vaziyet alabilecek, ve bu vaziyetten istifade ederek daha ileriye atılabilecektir.

Fakat, Japonya, iktısadî ablukanın tazyiki yüzünden ikinci şıkkı ihtiyar ettiği takdirde İngiltere ve Amerika ile harbetmeyi de göze almış olur. Çünkü İngiltere ile Amerikanın Felemenk Hindistanını feda etmiyeceklerine ve mücadele etmeden bırakmıyacaklarına muhakkak nazarile bakılabilir. İngiltere ile Amerika, Japon genişlemesine bir had çizmek için girişecekleri iktısadî ablukanın iflâsına şahid olmak istemiyeceklerinden, Japonyanın Felemenk Hindistanını istilâ etmesine müsaade edemezler.

Fakat iktısadî ablukanın tatbikı, bu ikinci şıkkı doğuracağına göre Japonyanın da Hindiçiniyi işgal ederken İngiltere ve Amerika ile harbe tutuşmayı göze almış olduğuna hükmetmek lâzımdır. Yalnız bunun ne zaman vuku bulacağını kestirmek mümkün değildir. Çünkü bu hâdise, ablukanın tesirine bağlıdır.

Hulâsa, hâdiseler Japonya ile İngiltere ve Amerika arasında büyük bir harb hazırlamakta ve bu üç devlet, bu büyük harbe doğru adım atmaktadır. Bu harbin ilk safhası, iktısadî abluka, ikinci safhası, müsellâh çarpışmadır ve harbin birinci safhası başlamıştır.

Ömer Rıza DOĞRUL

Teşekkür

Derin acımıza büyük bir alâka göstermiş olan sayın Maarif Vekiline ve Maarif erkânına, İstanbul Belediyesine, Mısır Konsolosluğuna, Güzel Sanatlar Akademisi Müdür, profesör ve talebelerine, aziz dostlara, merhumun hastalığını hazakatle takib etmiş olan Prof. Dr. Tevfik Sağlama ve büyük kadirşinaslık gösteren matbuata teşekkürlerimizi sunarız.

Kâmil Akdik ailesi

Memleketimizden geçen ecnebi diplomatlar

İtalyanın Moskova elçisi gitti

Erzurum 26 (a.a.) — Almanya, İtalya ve Danimarkadan dönmekte olan kadın ve erkek 151 kişilik Sovyet tebaasından müteşekkil bir kafile dün sabahki trenle şehrimize gelmiş ve bir müddet istirahatten sonra izhar edilen otobüslerle Sarıkamışa hareket etmişlerdir. Kafile Sarıkamıştan itibaren yoluna trenle devam edecektir.

İtalyan sefiri gitti

Edirne 26 (a.a.) — Memleketlerine dönmekte olan İtalyanın Moskova sefiri Rosso Aveustu 22 kişilik maiyeti ile dün şehrimizden geçmiştir.

Sovyet harb tebliği

(Baştarafı 1 inci sahifede)

iştirak etmişlerdir. Şimdi tespit edildiğine göre hava kuvvetlerimiz 24 temmuzda 22 Alman tayyaresi düşürmüşlerdir.

Tahrib edilen Alman tayyareleri

Moskova 26 (a.a.) — Ofi: Rus tebliği, 34 düşman tayyaresinin yerde tahrib edilmiş ve 13 Sovyet tayyaresinin zayi olmuş olduğunu muvakkat olarak haber vermektedir.

5 haftalık zayiat 3 milyonu buldu

Moskova 26 (a.a.) — Ofi: Moskova radyosu, beş haftalık Rus - Alman muharebesindeki zayiat miktarının ceman üç milyona baliğ olduğunu bildirmektedir.

Almanlar zehirli gaz kullanacaklarmış

Moskova 26 (a.a.)— Moskova radyosunun bildirdiğine göre, esir edilen Alman askerlerinin üzerinde boğucu gazlar kullanılmasına aid talimatnameler çıkmıştır. Moskovada bulunan yabancı gazete muhabirlerine gösterilen bu talimatnamelerde gazli obüslerle bombaların istimaline büyük bir ehemmiyet verildiği görülmektedir.

Moskova radyosu tarafından bu talimatnamelerin verilen hulâsasına nazaran, obüslerde kimyevî maddeler kullanılmasından maksad, düşmanı hareket edemiyecek hale koymak, harekâtına mâni olmak, savaş kabiliyetini azaltmak ve bazı mıntakaları zehirliyerek düşmanın bu mıntakalara nüfuz etmesinin önüne geçmektir.

Londra Rusların vaziyetini daha nikbin görüyor

Londra 26 (a.a)— Rus cephesi hiç de yersiz olmıyan bir nikbinlikle mütalea edilmektedir. Bunun sebebi Rus ordularının düşmana insanca ve malzemece ağır zayiat verdiren şiddetli mukavemeti ve Alman gerilerine de şiddetli taarruzlar yapılmasıdır.

Times gazetesinin askerî muharriri cephedeki en mütebariz hâdiseleri kaydetmektedir.

«— İşgal edilmek üzere olduğu bundan on gün evvel Almanlar tarafından resmen bildirilen Kiyefin doğrudan doğruya tehdid altında bulunmamasıdır. Kiyefe yaklaşan Alman kolları ya durdurulmuş, yahud da imha edilmiştir.

2 — Almanların geçen hafta işgal ettiklerini bildirdikleri Smolensk yakınlarında muharebe bütün şiddetile devam etmektedir. Smolenskin kimin elinde bulunduğunu söylemek güçtür. Ancak dün alınan son malûmata göre Almanlar iki defa bu şehrin dış mahallelerine girmişler ve iki defa da tardedilmişlerdir.

3 — Daha şimalde, Leningrada doğru çekilmekte olan Ruslar, Pskovdan itibaren yaptıkları geciktirme hareketleri neticesinde Porkofa vardıktan sonra mukavemetlerini takviye eylemişlerdir.

Cenubda Besarabya hududu civarında Almanlar büyük zafer iddialarında bulunmuyorlar ve Ruslar da orada bir Alman zırhlı kolunu imha ettiklerini bildiriyorlar.

Diğer yerlerde Almanların büyük zayiat mukabilinde küçük kazanclar elde ettikleri anlaşılıyor.»

Raşid Âli bugün İstanbula geliyor

Ankara 26 (a.a.) — Tahrandan gelmekte olan sabık Irak Başvekili Raşid Âli Geylâni ve refakatindeki zevat bugün trenle şehrimizden geçerek İstanbula gitmiştir.

Muğlada zelzeleden yıkılan binaların tamiri

Muğla 26 (a.a.) — İki aydanberi Muğla ve havalisinde devam etmekte olan yer sarsıntılarının sebeb olduğu tahribat hakkında verilen resmî malûmata göre 209 ev yıkılmış, 311 ev tamire muhtac bir derecede zarar görmüştür. Bunların inşa ve temini için lüzumlu olan malzeme ve para miktarı tespit edilmiş ve bunların temini hususunda alâkadar makamlar nezdinde icab eden teşebbüslerde bulunulmuştur.

Alman harb tebliği

(Baştarafı 1 inci sahifede)

başladığımız taarruz büyük muvaffakiyetler temin etmiştir. Eski Finlandiya hududuna geniş bir saha dahilinde varılmış ve hatta bazı mühim noktalar da kıt'alarımız bu eski hududun 40 kilometre ötesine kadar ilerlemiştir.

Daha şimalde kıt'alarımız bir düşman alayını ihata ve imha etmişlerdir.

Finler Murmansk yolunu ve Stalin kanalını kontrol ediyorlar

Stokholm 26 (a.a.) — Ofi: Finlandiyalılar, İonega ve Ladoga gölleri arasında mühim ilerlemeler kaydetmişler ve bu suretle Murmansk demiryolile Stalin kanalının kontrolünü ellerine geçirmişlerdir. Fin kuvvetleri, çetin muharebelerden sonra Ladoga gölünün şimal cephesinde Matkaselkae'yi işgal etmişlerdir.

2 Rus denizaltısı batırıldı

Helsinki 26 (a.a.) — Finlândiya körfezinde iki Sovyet denizaltısı tahrib edilmiştir.

Hırvatlar Bosna - Hersek müslümanlarını cepheye gönderiyorlar

Zağreb 26 (a.a.) — D.N.B. Şarkta müttefiklerin mücadelelerine iştirak etmek üzere Hırvatistanın her tarafından gelen ve Zağrebde toplanan gönüllü teşekkülleri hergün Zağrebden hareket etmektedir. Son günlerde Bosna-Hersekli Müslümanlardan mürekkeb iki topçu ve iki tank teşekkülile piyade kıt'aları cepheye hareket eylemiştir.

Fransadan 10 bin gönüllü gidecek

Vişi 26 (a.a.) — Marsilyadan bildirildiğine göre, bolşevikliğe karşı mücadele etmek üzere teşkil edilen Fransız lejyonuna işgal altında bulunmıyan mıntakadan 1,500 gönüllü yazılmıştır. İşgal altında bulunan mıntakalardan kaydolunan gönüllülerin adedi 10,000 i bulmaktadır. Fransız lejyonuna sabık askerî pilotlardan Pierre Constantin'in kumandası altında hususî bir tayyare filosunun da iltihak edeceği Paristen haber verilmektedir.

Amerika ve İngiltere

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Evvelce tahmin edildiği veçhile Japonya, Amerikan kredilerini bloke etmek suretile Amerikaya karşı mukabele bilmisil tedbirleri almıştır.

İngiltere, Japonya ile ticarî münasebatı feshetti

Londra 26 (a.a.) — Salâhiyetli mehafile göre İngilterenin Tokyo büyük elçisi, İngilterenin Japonya ile mevcud ticarî münasebatı feshetmek niyetinde olduğunu Japon hükûmetine bildirmiştir.

Japonya ve Fransa anlaştılar

Vişi 26 (a.a.) — Stefani ajansından: Bu sabah Fransa ve Japonya hükûmetleri, Hindiçininin müştereken müdafaası için iki hükûmet arasında akdedilmiş olan prensip itilâfına müteallik bir tebliğ neşretmişlerdir. Tebliğde, Fransa ile Japonya arasındaki dostane münasebetler kuvvet bulmuş olduğundan Japonyanın Hindiçininin müştereken müdafaası ihtimali halinde vazifesini ifaya kat'iyyen azmetmiş olduğu ve Fransız Hindiçinisinin mülkî tamamiyetine ve bu arazinin her kısmındaki Fransız hakimiyetine riayeti taahhüd etmiş bulunduğu beyan edilmektedir.

Beşinci Çin ordusu Hindiçiniye doğru yürüyor

Tokyo 26 (a.a.) — D.N.B. bildiriyor: Domei ajansının Nankin'e gelen haberlere istinaden bildirdiğine göre, Çunking hükûmetine aid olup Koeiyang'da bulunan beşinci Çin ordusu Yunnan yolile Hindiçini istikametinde hareket etmiştir. Birmanya yolu boyunca yerleşmiş olan diğer Çin kuvvetleri de Fransa Hindiçini hududuna doğru ilerlemek emrini almışlardır.

Yağmurlar mevsimi başladığından bu kıtaat yollarda büyük müşkülâtla karşılaşacaklardır.

Tass Ajansının ifşaatına göre

(Baştarafı 1 inci sahifede)

aları tarafından imhası sırasında ele geçirilen dosyaların arasında ezcümle şu vesikalar bulunmaktadır:

1 — Türk tayyare meydanlarına aid krokiler ve plânlarla arazinin vaziyetini ve münakale yollarını gösteren plânlar.

2 — Türkiyenin Avrupadaki arazisine aid 1-500,000 mikyasında bir harita. Bu haritada başlıca yollar gösterilmiş bulunmaktadır.

3 — İstanbulun 1-15,000 mikyasında coğrafî ve askerî plânı.

4 — Türkiyedeki askerî hedefleri gösteren 1-100,000 mikyasında bir harita.

5 — İzmid görfezinin gene 1-100,000 mikyasında bir haritası.

Bu vesikaların üzerinde «servis ihtiyacları için kullanılacaktır» ibaresi yazılmış bulunmaktadır. Bundan başka bu haritaların üzerinde Türkiyedeki askerî hedefler bir takım hususî işaretlerle gösterilmiştir. Vesikaların üzerinde bütün köprülerin inşaat tarzları ve kullanılan malzeme işaret edilmiş bulunmaktadır.

Arazi hakkında sarih malûmatla beraber Türk kıtaatının yerleri ve miktarlarına aid malûmat vardır. Kezalik müteharrik malzemeye, ve denizden ihrac imkânlarına, elverişli tarassud noktalarının intihabına ve yeniden inşa imkânlarına dair bir çok malûmat bulunmaktadır. Rıhtımların ve depoların dereci ehemmiyeti gösterilmiştir.

Sahillerde en müsaid noktaların derinliklerine dair malûmat vardır. Motörlü birliklerin en ziyade kolayca müessir olabilecekleri yerler de işaret edilmiştir.

Türkiyeyi işgal edecek veyahud Türkiyeden cebren geçecek her ordu için en müşkül mesele Boğazlardan geçmek meselesidir. Bu hususta nasıl hareket edileceği ve mevcud imkânların Karadeniz boğazı ile İstanbula, Marmara denizine ve Çanakkaleye dair izahat verilirken gösterilecektir.

İstanbul nasıl işgal edilecekmiş?

25 numaralı sahifede işgal kıt'alarının İstanbulun muhtelif noktalarına nasıl tevzi edileceği hakkında talimat verilmektedir. Bu sahifede, Avrupalı kıtaatla bilhassa kumanda ve kurmay heyetlerinin ancak Beyoğlu mıntakasında münasib bir şekilde yerleştirilebileceği zikredilmektedir. Beyoğlunda 7 büyük otel bulunduğu, bunların en iyilerinin Perapalas ve Tokatlıyan otelleri olduğu ve daha küçük bir çok otel bulunduğu da kaydedilmiştir. Bundan başka Fransız ve Alman mektebleri gibi sağlam ve büyük binaların da Beyoğlunda kâin bulunduğu ve buralara askerî idare servislerinin yerleştirilebileceği tebarüz ettirilmektedir.

Taksim meydanı civarında nakil vasıtalarının yerleştirilmesine müsaid büyük kışlalar bulunduğu da ayrıca kaydedilmektedir.

Türkiyeye ihrac hareketi plânları

Faşist müstevliler Türkiyeye denizden bir ihrac hareketini de derpiş etmişlerdir.

Karadenizin şimal sahillerine ihrac yapmak son derece güç bir harekettir. Bunun sebebi mezkûr mıntakanın fırtınalı olması ve sahillerin yarlar şeklinde teşekkül etmiş bulunmasıdır. Buralara ihrac ancak küçük balıkçı kayıklarile yapılabilir. Daha uzakta, cenub sahili hafifçe meyilli olduğu için burada kıt'aların ihracı ve yayılması mümkünse de bu kıt'alar Çatalca müstahkem hattının ateşi altında kalırlar.

Bütün vesikalar, Hitler hükûmetinin niyetleri hakkında hiç bir tereddüde mahal bırakmamaktadır. Alman başkumandanlığı bu vesikaları muhtelif alaylara, yani mezkûr plânları tatbik edecek olan kıt'alara tevzi etmiştir. Sovyetler Birliğinin Türkiyeye karşı bazı tecavüzkâr plânları bulunduğu iftirasını çirkin bir şekilde yayan Alman faşistleri bu suretle kendi yüzlerindeki maskeyi bizzat açmış bulunuyorlar.

Almanlar bir taraftan sulhperverane niyetleri hakkında Türk hükûmetine sahte teminat verir ve bir dostluk muahedesi imza ederek Türk milletinin teyakkuzunu uyuşturmağa çalışırken diğer taraftan Türkiyeye tecavüz için gizlice hazırlanmaktadırlar.

Vesikalar hükûmetimize haber verildi

Türkiyeye karşı daima dostluk hisleri besleyen Sovyet hükûmeti, Kızılordu kıt'aları tarafından ele geçirilmiş olan bu gizli vesikaları Türkiyenin Moskova büyük elçisi vasıtasile Türkiye hükûmetinin ıttılâına arzetmeyi ve Türkiyeye karşı bir tecavüz hazırlayan Hitlerle Fon Papenin hakikî mütecaviz çehrelerini meydana vurmayı bir vazife addetmiştir.

Evlenme

Bayan Handan Günyol ile güzide arkadaşımız ve Edirne muhabirimiz Kadri Oğuzun nikâhları dün akraba ve arkadaşlarının huzurile Eminönü nikâh memurluğunda icra edilmiş ve akşam da evlerinde yapılan hususî bir toplanmada bu mes'ud hâdise kutlulanmıştır. Arkadaşımıza ve sayın refikasına bahtiyarlıklar dileriz.

Askerî vaziyet

Uzakşarkta beliren harb ihtimalleri

Japonyanın Hindiçiniye harbsiz hulûl teşebbüsü şimale ve cenuba doğru genişleme hareketinin başlangıcı mıdır ?

Yazan: Emekli General **H. Emir Erkilet**

Cumhuriyet'in bu günkü renkli haritası okuyuculara esasen Japonya ile Sovyet Rusya arasındaki denizleri, hudutları ve umumiyetle temas alanlarını tetkike imkân vermek için hazırlanmıştı. Fakat son günlerde Hindiçiniye müteveccih Japon kasid ve hareketleri de belirmiş olduğundan buranın bir haritası da birinci sahifeye ilâve edilmiştir. Bu sebeble okuyucular bu satırları mütalea ederken Asyanın hem şimal ve hem cenub Uzakdoğularını mütaleaya imkân bulacaklardır.

Japonyanın, bir taraftan emsali görülmemiş bir hız ve ölçüde yeni bir seferberlik yaptığı ve şimalî Çinden Koreye asker gönderdiği haber verilirken diğer cihetten Hindiçini ile Siyama, İngilterenin buralarını işgal edeceği bahanesile, el atacağı şayiası ortaya çıktı.

Filvaki Japonyanın, bilhassa Fransanın mağlûbiyetinden sonra Hindiçiniye göz koyduğunu biliyoruz. O evvelâ, Tong-King körfezinde bir demiryolu başı olan Hayfong limanından, Hanoi ve Yün-nan üzerlerinde Çankayşekin hükûmet ve mukavemet merkezi Çung-Kinge silâh, mühimmat ve harb malzemesi sevkedilmekte olduğunu bahane ederek Hindiçininin şimal samtlerindeki liman ve demiryollarını kontrolu altına almış ve sonra kendisinin adeta bir müttefiki olan Siyamı da Hindiçini üzerine harbe teşvik ederek aralarında bir muharebe çıkarmış ve bundan bilistifade muhariblerin arasına girerek iki tarafı barıştırırken Siyam namına Hindiçiniden toprak ve kendisi için siyasî ve iktısadî imtiyazlar almıştı. Bu meyanda Hindiçininin merkezi Hanoide bulundurduğu askerî kontrol heyetile Hindiçini Fransız umumî valisi arasında birkaç gündenberi müzakereler yapıldığı gibi Vişide Fransız hükûmetile Japon sefiri arasında görüşemeler olmağa da başlamıştı. Son gelen haberlere göre Hindiçininin müştereken müdafaasında Japonyanın Vişi hükûmetile uyuştuğu bile anlaşılıyor.

Bununla beraber bu diplomasi konuşmaların neticelerini şu anda bilemiyoruz. Fakat Japonyanın bütün Uzakdoğu meselelerini ve bu meyanda epey bir zamandanberi olğunlaştırmağa çalıştığı Hindiçini işini artık bitirmeğe azmettiğini açıkça görüyoruz. Çin Hindistanının Japonyanın iştihalarını çekmesi, orada bilhassa bol kömür, kalay, çinko, volfram, kauçuk ve pirinc bulunmasındandır. Siyamda da kauçuk, kalay, volfram, antimon, kömür, bakır, manganez ve diğer kıymetli maden cevherleri vardır. Bu itibarla Hindiçini ile Siyam Japonyanın arayıp bulamadığı hazinelerdendir.

Japonyanın Hindiçiniye şu veya bu formül altında el uzatmak istemesinin ikinci sebebi de askerî ve sevkulceyşidir. Hem bizzat Japonyanın cenub batı istikametine karşı emniyette bulunması ve hem de Singapurla Holanda Hindistanına yaklaşarak buralara karşı müessir bir vaziyette bulunabilmesi için bittabi onun Çin Hindistanının kara ve sahillerinde, Siyam körfezinde ve Malaka yarımadasında hava, deniz ve kara üslerine malik bulunması lâzım gelir.

Ötedenberi biliriz ki Asyanın doğu şimalindeki Behrenk boğazından Singapura kadar bütün doğu Asyada ve Büyük Okyanusun cenub batı alanlarında yani Birleşik Amerikanın Filipinlerile Borneo, Sumatra, Cava, Celeb, Gine ve ilâh.. adalarında ve hatta Avustralyada Japonyanın gözü vardır. Çünkü hem buralarda petroldan altına kadar her şey vardır ve hem de Japonya buralara malik olmakla artık taarruz olunamaz bir hale gelebilecektir. Yani bir kelime ile Japonya Asyanın doğusile Büyük Okyanusun batı ve cenub batı semtlerinde müstemlekeci Avrupa devletlerile Birleşik Amerikanın yerine geçerek buralarda mutlak hâkim ve dolayısile cihangir olmak istiyor.

O, dinamik nüfusunun çokluğile sanayideki fevkalâde inkişafına, elhasıl deniz ve hava filolarile kara ordularının askerî kudretine bakarak kendisinin bu kadar yakınında bulunan hazinelerden, denizaşırı ve uzak semtlerden gelen yabancıların istifade etmelerine tahammül gösteremiyor. Onun için Çin harbini dört senedir bitirememesine rağmen Fransa ile Holandanın mağlûb olmalarından istifade ederek bunların cenub batı Pasifikteki müstemlekelerini sırası geldikçe zaptetmeyi kurmuştur.

Sovyet Rusyanın mağlûb olmak ihtimali de ona, Asyanın şimal doğusundaki Rus sahil ve dahil eyaletlerile dış Mogolistanı işgal etmek imkânını verebilecektir. İşte Japonya böylelikle, tarihinin en yüksek ve en parlak noktasına çıkabileceği zamanın geldiğine kani olarak artık hiç bir fırsat kaçırmak istemiyor.

Filvaki Japonya için, Fransa ile Holandanın mağlûb olmaları bile Uzakdoğuda ve cenub batı Pasifikteki müstemlekelerinin adeta sahibsiz veyahud anavatanla irtibatları pek gevşemiş bir halde kalmaları bulunmaz bir fırsattır. Kezalik, Uzakdoğuda Japonyanın genişleyip serpilmesine daima baş engel olan İngilterenin Avrupada müthiş bir harble meşgul bulunması ve Birleşik Amerikanın yalnız Pasifik donanmasının henüz Japonyaya muvaffakiyetle taarruz etmek kudretine malik olmaması Japonya için en büyük bir fırsattır. Bunlardan başka doğu Asyada ve hatta Japon denizinde bile Japonyanın eski baş rakibi olan Rusyaya, 27 yıl evvel olduğu gibi, bugün de Almanyanın bütün kuvvetile taarruz etmesi Japonya için yeni bir talihtir. Geçen Büyük Harbde Almanya mağlûb olduğu için Rusya, Çarlık yerine bir Sovyetler hükûmeti halinde tekrar dirilmiş ve Baykal gölünden Japon ve Ohotsk denizleri kıyılarına kadar olan bütün Uzakdoğu Asya eyaletlerini, İngilterenin ve Birleşik Amerikanın yardım ve tazyiklerile, Japonyanın elinden geri alabilmişti

Görülüyor ki, Japonyanın cihangir olmak yolunda, daima önüne çıkmış olan devletler, hatta Japonya ile dost ve müttefik oldukları zamanlarda bile, İngiltere ile Birleşik Amerika olmuştur. Onun için Japonya, bunlardan, bilhassa denizde korkmıyacak yani adalarını koruyabilecek kadar kuvvetlendikten ve bahusus İngiltereyi, İspanya iç harbile İtalya - Habeş muharebesi ve sonra Almanyanın kuvvetlenmesi üzerine çıkmağa başlıyan Orta Avrupa mesele ve ihtilâfları dolayısile Uzakdoğuya kuvvetli bir harb filosu gönderemiyecek kadar Avrupada meşgul gördükten sonra, gittikçe Almanya ve mihver siyasetine dönerek büyük demokrasi devletlerinden yüz çevirmiştir.

İngiltere, askerî bakımdan, Uzakdoğuda bugün ancak müdafaa durumundadır. Bu sebeble oralardaki deniz, hava ve kara kuvvetlerini Singapurla Avustralyada teksif etmiş bulunmaktadır. Birleşik Amerika Atlas Okyanusunda harbe girmemiş olmak dolayısile onun Pasifik donanması serbesttir. Bu sebeble bu donanma, Uzakdoğu İngiliz deniz ve hava üslerile İngiliz, Avustralya ve Yeni Zelanda deniz ve hava kuvvetlerinin yardımlarından istifade etmek şartile batı ve cenub batı Pasifikteki İngiliz ve Amerikan menfaatlerini tedafüi şekilde koruyacak bir haldedir. Fakat tahminimize göre, Japonyayı, ne Hindiçiniyi tazyik ederek oralarda münasib üsler almaktan ve ne de Sovyet Rusyanın Doğu Asya eyaletlerine karşı hareketten menedebilecek bir kudrette değildir. İşte Japonyanın bugün istifade ettiği vaziyet budur. Çünkü Amerikanın bir kaç yıl sonra Japonyayı itaat altına alabilecek derecede kuvvetlenmesi mümkündür. İşte böyle bir zaman gelmeden Japonyanın Uzakdoğudaki işlerini çabuk bitirmek istemesi ve bunun için azamî bir seferberlik yapmağa kalkışması bundandır.

Bununla beraber biz, Japonyanın Hindiçinî ile Siyamı zapt ve işgalden ziyade Fransa ile müzakere yolile ve bu memleketlerin bilhassa cenublarında, şimdilik cenuba ve Singapura karşı tedafüî ve ileride taarruzî olabilecek, üsler edinmekle yetsineceğine ihtimal veriyorduk. Nitekim son gelen haberler bu zannımızın doğru olduğunu göstermektedir. Çünkü Japonyanın şimdiki asıl hedefi Sovyet Rusyanın Doğu Asya eyaletleri olmak iktiza eder. Bu sebeble onun şimdi giriştiği haber verilen muazzam seferberlik de Hindiçiniye değil mahza Şimal Doğu Asya Rus eyaletlerine müteveccihtir.

Japonyanın Hindiçinî ile Siyamın cenublarında deniz ve hava üsleri edinmek istemesi de bir Rus seferini gizlemek için değil bilâkis cenuba karşı himaye etmek maksadiledir. Filvaki eğer Japonya, Sovyet Rusyanın Doğu Asya eyaletlerine sefer etmesi halinde, Suriye ve İzlanda gibi, Hindiçinî ile Siyamın da İngilizler veya Amerikalılar tarafından işgal edildiğini görecek olursa, bittabi dimyata pirince giderken evdeki bulgurdan olan adamın vazyetine düşmüş olur.

İşte Japonyanın, kendisine daha kuvvetli bir hükûmet heyeti tedarik ederek ve bahusus Sovyet Rusya ile dostluk ve ademi tecavüz paktı akdeden Hariciye Nazırını böyle bir bağlantısı bulunmıyan diğer birile değiştirerek bir yandan Hindiçinî hakkında müzakerelere ve diğer cihetten Doğu Asya seferini hedef edinen mumazzam bir seferberliğe büyük bir hızla girişmesinin sebebleri bunlar olmak gerektir.

H. E. ERKİLET

İtalyan torpitoları

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Akdenizdeki hava ve deniz muharebeleri

Londra 26 (a.a.) — Bahriye Nezaretinin tebliği:

Akdenizde cereyan eden son harekât esnasında evvelce battığı bildirilen torpido muhribinden başka diğer bir torpido muhribimiz de hasara uğramıştır. Ayni harekât esnasında 12 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Dört düşman tayyaresi de hasara uğratılmıştır. Bir düşman denizaltısının batmış olması ihtimal dahilindedir.

İtalyanlara göre

Roma 26 (a.a.) — İtalyan resmî tebliği Akdenizde 6, Malta üzerinde 7 İngiliz tayyaresi düşürüldüğünü, 4 İtalyan tayyaresile bir denizaltı kaybedildiğini, 23 temmuzda başlıyan deniz - hava muharebesinde 70 bin tonluk İngiliz ticaret gemisile iki harb gemisi batırıldığını, İngiliz tayyarelerinin 23 ve 24 temmuz geceleri Bingaziyi bombaladıklarını bildirmektedir.

İskenderiyeye Alman taarruzu

Berlin 26 (a.a.) — Alman tebliği: Şimalî Afrikada kıt'alarımızın faaliyeti kaydedilmiştir.

Alman harb tayyareleri İskenderiyede askerî tesisata her çapta bombalar isabet ettirmişlerdir.

Sosyalist bir Fransız nazırını bomba ile öldürdüler

Visi 26 (a.a.) — Eski sosyalist nazırlardan Marx Dormey bugün bir infilâk neticesinde Montelmarda bir oteldeki odasında ölmüştür. İnfilâkın bir saatli bomba yüzünden vukua gelmiş olduğu tahmin edilmektedir.

Sahib ve Başmuharriri: YUNUS NADİ
Umumî neşriyatı idare eden Yazı işleri müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN
Cumhuriyet Matbaası

Cumhuriyet

JAPONYA VE HAVÂLİSİ

MİKYASI 1:10.000.000

SOVYET RUSYA
YAKUTLAR
VERKOYANSK DAĞLARI
STANOVOİ
OHOTSK DENİZİ
KAMÇATKA
KARAFUTO
SAHALİN ADASİ
MONGOLİSTAN
MANÇUKO
KORA
JAPON DENİZİ
JAPONYA
PASİFİK DENİZİ
SARI DENİZ
ŞARKÎ ÇİN DENİZİ
Peçili körfezi
Tavi Körfezi
LA PEROUSE BOGAZI
KORE BOGAZI
Elizab Burnu
Alevin Burnu
Ohotsk
Ayan
Şantarad
Nikolayevsk
Mihalofskoje
Sofusk
Aleksiyevski
Blagovijensk
Komsomolsk
Birobican
Habarovsk
Barros
Nikolsk
VLADİVOSTOK
Aleksandrovska
Harbin
Mukden
Tsitsikar
Pekin
Tiençin
Kalgan
Port-Artur
Talien-van
Keijo
Fusen
Mosepo
Tomari
Maoka
Hakodate
Sendai
Akita
Sakata
Niigata
TOKYO
Yokohama
Nagoya
Tsuruga
Matsuye
Kobe
Osaka
Hiroşima
Fukuoka
Nagasaki
Kagoşima
Şanghay
Nanking
Kuşiro
Urup
Yetorup
Kunaşiri
Sisuşi
Onekotan
Paramuşir
Lopatka Bur.
Petropavlovsk
Bolşeryetsk
Nişnikamçatsk
Saishuto Ad. (Quelpart)